

Agnieszka Pilch

**Kalendarium wydarzeń w Zespole Szkół Rolniczych w Miętmem
(grudzień 1983 – kwiecień 1984)
w komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC)**

Kalendarium wydarzeń w Zespole Szkół Rolniczych w Miętmem

grudzień 1983 - kwiecień 1984

Jesienią 1980 r. uczniowie szkoły zawiesili krzyże we wszystkich pracowniach. Po zakończeniu stanu wojennego krzyże pozostały w 9-ciu pracowniach. We wrześniu 1983 r. zdjęto dwa krzyże umieszczone przy drzwiach wejściowych szkoły.

Jesienią 1980 roku uczniowie szkoły zawiesili krzyże we wszystkich

pracowniach. Po zakończeniu stanu wojennego krzyże pozostały

w 9-ciu pracowniach.

We wrześniu 1983 roku zdjęto dwa krzyże umieszczone przy

drzwiach wejściowych szkoły.

15.XII.1983 r. Uczniowie i nauczyciele konstatują zniknięcie krzyży w pracowniach. Próby wyjaśnienia kto to zrobił i na czyje polecenie

Krzyże zniknęły ze szkoły.

19.XII. Samorząd uczniowski wykonuje wolę uczniów wręcza dyrektorowi pismo, żądające odpowiedzi na następujące pytanie:

- Kto i na czyje polecenie zdjął krzyże?

- Dlaczego krzyże nie mogą wisieć w Miętnej, podczas gdy w innych szkołach wiszą nadal?

- Gdzie znajdują się zdjęte krzyże i czy uczniowie mogą je dostać z powrotem?

Pismo samorządu odczytał na apelu dyrektor, udzielając na nie następujących odpowiedzi:

- krzyże zdjęto przywracając porządek prawny;

- szkoła jest instytucją świecką,

- krzyże powieszono w okresie działań „Solidarności”, kiedy wymuszano na władzy różne decyzje;

- w innych szkołach krzyże będą również zdjęte w najbliższym czasie.

Wyjaśnienia te nie mogły uczniów usatysfakcjonować. Ich reakcją była odmowa rozejścia się do klas. Przez 1,5 godziny młodzież pozostawała na miejscu apelu śpiewając pieśni religijne, m.in. „My chcemy Boga”.

Uczniowie wręczają pismo dyrektorowi szkoły, z pytaniem jak zniknęły i

dlaczego zniknęły krzyże.

22.XII. Wychowankowie internatu wbrew zakazom – zorganizowali wspólną wieczernę wigilijną, na której dzielili się opłatkiem i śpiewali kolędy.

Wychowankowie internatu wbrew zakazom organizują wspólną

wieczernę wigilijną.

9.I.1984 r. Na porannym apelu dyrektor ogłasza swoją decyzję: w szkole świeckiej, jaką jest szkoła w Miętnej nie ma miejsca na formy i treści religijne.

Dyrektor zabrania krzyża w szkole.

10.I. Młodzież podejmuje strajk protestacyjny. Zebrani uczniowie skandują hasła: „Oddajcie nam krzyże”, „Prosimy o krzyże”, „Żądamy krzyży” oraz śpiewają pieśni religijne.

 Uczniowie strajkują. Chcą powrotu krzyży do szkoły.

11.I. Rano dyrektor zakomunikował propozycje kompromisowe: powieszenie jednego krzyża w uzgodnionym miejscu, przekazanie pozostałych krzyży do kościoła parafialnego. Te propozycje dyrektor od razu zdyskwalifikował, mimo, że uczestniczył w ich ustalaniu. Uczniowie oburzeni przeciąganiem sprawy przesyłają dyrektorowi votum nieufności, w którym wyrażają dezaprobatę dla lekceważącego stosunku dyrekcji do młodzieży i braku dobrej woli rozwiązania konfliktu.

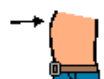

 Rozmowy uczniów z dyrektorem kończą się niepowodzeniem.

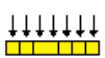
12.I. Po lekcjach młodzież niesie krzyże do kościoła w Garwolinie, odległego od szkoły o 5 km. Księża kościoła parafialnego w Garwolinie, po odprawieniu nabożeństwa błagalnego przyjmują krzyże, wyrażając przy tym nadzieję, że niebawem wrócą one do szkoły.

 Uczniowie niosą krzyże do kościoła. Mają nadzieję, że krzyże wrócą do szkoły.

13-29.I. Biskup Jan Mazur – dla podkreślenia swego uznania dla postaw uczniów ofiarował im pamiątkowe krzyże, które odtąd młodzież nosi na piersiach. Codzienne odmawianie przez uczniów modlitwy przez i po lekcjach budzi zaniepokojenie dyrekcji i niektórych nauczycieli. Dyrektor poleca wychowawcom wezwać do szkoły rodziców najaktywniejszych uczniów.

 Uczniowie na piersiach noszą krzyże od biskupa.

 Codziennie modlą się w szkole.

19.II. Rodzice przybyli na wywiadówkę powiesili przywiezione ze sobą krzyże na korytarzach i w pracowniach, a następnie odmówili dyrektorowi ich zdjęcia.

Rodzice wieszają krzyże w klasach i na korytarzach i odmawiają

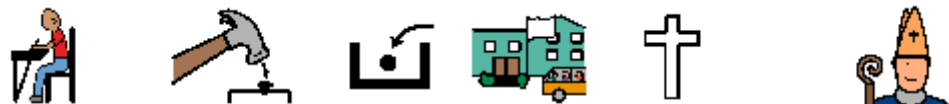
ich zdjęcia.

21.II. Uczniowie konstatują zniknięcie krzyży. Wywołuje to ogólne oburzenie.

Krzyże znowu znikają. Uczniowie są oburzeni.

22.II – 3.III. Młodzież wiesza w pracowniach i na korytarzach krzyże otrzymane od księdza biskupa. Znikają one niemal natychmiast.

Uczniowie wieszają w szkole krzyże od biskupa.

Krzyże znowu znikają.

5.III. W szkole nie ma już ani jednego krzyża. Uczniowie protestują, zbierając się na długiej przerwie na 20-minutową demonstrację ostrzegawczą.

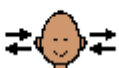

W szkole znowu nie ma żadnego krzyża.

Uczniowie znowu protestują.

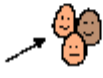

6.III Przez 7 godzin uczniowie bezskutecznie domagają się rozmowy z dyrektorem pragnąc mu wręczyć przygotowaną petycję, po czym udają się zwartą grupą do kościoła w Garwolinie. Na czele procesji niosą duży krzyż, a w uniesionych dłoniach – krzyże noszone na piersiach.

Uczniom nie udaje się spotkać dyrektora.

Idą w procesji do kościoła.

7.III. Uczniowie proklamują strajk okupacyjny. Zbierają pieniądze na żywność, gdyż personel stołówki na polecenie dyrektora odmawia im nawet chleba. Strajkujący /było ich wtedy ok. 400/ wystawili warty, zorganizowali punkt żywnościowy i miejsca do spania na macie zapasniczej ułożonej w auli. Po odśpiewaniu apelu jasnogórskiego, ok. godz. 21.30 przyszedł do uczniów prokurator, grożąc sankcjami karnymi za okupację budynku szkolnego. Następnie dyrektor odczytał zarządzenie wojewody o zawieszeniu zajęć aż do odwołania. Uczniowie odśpiewali „Rotę” i przewidując wkroczenie ZOMO na teren szkoły opuścili ją, udając się do kościoła w Garwolinie. Grupa młodzieży z krzyżem na czele wędrowała drogą, kilkakrotnie mijana przez kolumny samochodów milicyjnych z włączonymi sygnałami świetlnymi – natrafiła w odległości 1 km od Garwolina na oddział ZOMO blokując drogę. Dowódca oddziału wzywa młodzież do rozejścia się, grożąc użyciem gazów obezwładniających. Uczniowie eskortowani przez samochody milicyjne zawracają do Miętneho, by po odśpiewaniu pieśni „My chcemy Boga” o godz. 23.40 udać się na spoczynek.

Uczniowie zaczęli strajk okupacyjny w szkole.

Grozi im policja.

Wędrują modląc się i nocą wracają do szkoły.

8.III. Od godz. 6 rano przed internatem czekają trzy autokary mające odwieźć uczniów do miejsc zamieszkania. Młodzież odmawia jednak wyjazdu, mając zamiar wziąć udział w nabożeństwie Obawiając się interwencji ZOMO na drodze – uczniowie wybierają drogę przez pola. Ale i tam napotykać na patrol ZOMO, przed którym chronią się na cmentarzu. Na odgłos dzwonu cmentarnego uruchomionego przez młodzież, na cmentarz przychodzi ksiądz. Za jego radą uczniowie rozpraszają się i małymi grupkami docierają do kościoła.

Uczniowie uciekają do kościoła.

9-10.III. Pielgrzymka uczniów pociągiem na Jasną Górę z dwoma księżmi.

2

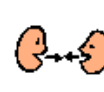

Uczniowie z 2 księżmi jadą na pielgrzymkę na Jasną Górę.

10.III – 25.III. We wtorki i piątki uczniowie ZSR w Miętnej i innych szkołach uczestniczą w specjalnych katechezach prowadzonych przez ks. biskupa Jana Mazura. W czasie tych spotkań piszą list do Ojca Świętego oraz apel do młodzieży w Polsce i świecie.

W szkole trwają spotkania dyrekcji z rodzicami, mające na celu nakłonienie ich do podpisania oświadczenia. Efekt tych spotkań jest minimalny. Coraz więcej uczniów odbiera w ZSR w Miętnej dokumenty i usiłuje przenieść się do innych szkół.

Trwają negocjacje między ks. biskupem J. Mazurem a wojewodą siedleckim, mające na celu wypracowanie kompromisu.

Uczniowie chodzą na katechezy z biskupem Mazurem. Trwają negocjacje

biskupa z wojewodą siedleckim w celu wypracowania rozwiązania.

27.III. Dyrektor zwołuje nadzwyczajny apel, na którym ogłasza ostateczne ustalenia wypracowane między Episkopatem i Rządem oraz ks. biskupem i wojewodą w trakcie pertraktacji:

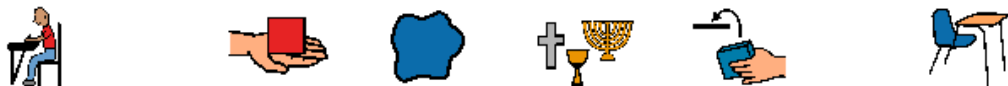
- w czytelniku szkoły będzie wisiał krzyż,
- uczniowie mogą nosić emblematy religijne i kłaść je na ławkach w czasie lekcji,
- wszyscy uczniowie mogą bez przeszkód wrócić do szkoły,
- wobec uczniów i nauczycieli nie będą stosowane represje,
- zastaną wycofane oświadczenia warunkujące powrót do szkoły.

Dyrektor ogłasza wypracowane ustalenia:

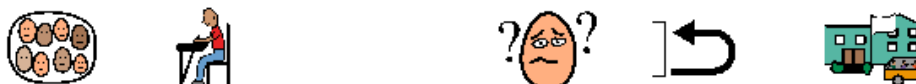
- w czytelnicy szkoły będzie wisiał krzyż,

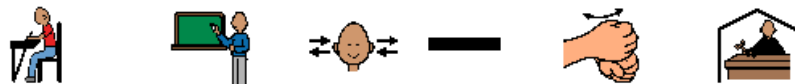
- uczniowie mogą nosić emblematy religijne i kłaść je na ławkach

w czasie lekcji,

- wszyscy uczniowie mogą bez przeszkód wrócić do szkoły,

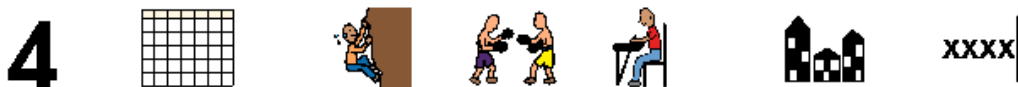

- wobec uczniów i nauczycieli nie będą stosowane represje,

- zastaną wycofane oświadczenia warunkujące powrót do szkoły.

Po 4 miesiącach uporczywa walka uczniów w Miętym kończy się więc ich sukcesem:
KRZYŻ WRACA DO SZKOŁY!

Po 4 miesiącach uporczywa walka uczniów w Miętym kończy się

więc ich sukcesem:

KRZYŻ WRACA DO SZKOŁY!

NIE RZUCIM CHRYSTE TWEGO KRZYŻA

Nasz głos protestu zewsząd brzmi,
Czas nam rodacy zawrzeć szyki,
Współczesny Judasz zdjął nam Krzyż,
Czy tak jak niegdyś – za srebniki?

Niech zabrzmie róg i serce chętne,
Świadectwo wiary dać się godzi.
Jak kochać Krzyż – wskazało Miętne,
Jakimi są dowiedli młodzi.

Oto jest chluba, oto hart,
Oto jest sól tej ziemi.
Dali odpowiedź ile jest wart
I jak Krzyż Polak ceni.

Chwała Wam! Cześć! Odważni wierni,
Nas Krzyż nie hańbi, nie poniża.
Wśród tylu dróg i życia cierni –
Nie rzucim Chryste Twego Krzyża!

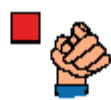
18.III 1984 *Młodzi Parafii Parczew*

NIE RZUCIM

CHRYSTE

TWEGO

KRZYŻA

Nasz

głos

protestu

zawszą

brzmi,

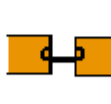
Czas

nam

rodacy

zawrzeć

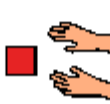
szuki,

Współczesny

Judasz

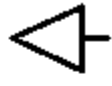
zjął

nam

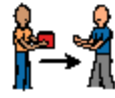
Krzyż,

Czy tak jak niegdys - za srebrniki?

Niech zabrzmie róg i serce chętnie,

Świadectwo wiary dać się godzi.

Jak kochać Krzyż - wskazało Miętno,

Jakimi są dowiedli młodzi.

Jak

kochać

Krzyż

- wskazało

Miętne, Jakimi

są

dowiedli

młodzi.

Oto

jest

chluba, oto

hart,

Oto

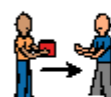
jest

sól

tej ziemi.

Dali

odpowieź

ile

jest

wart

I jak

Krzyż

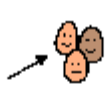
Polak

ceni.

Chwała

Wam!

Cześć!

Odważni

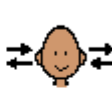
wierni,

Nas

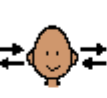
Krzyż

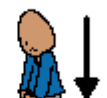
nie

hańbi,

nie

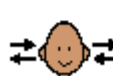
poniża.

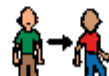
Wśród tylu dróg

i życia cierni

- Nie

rzucim

Chryste

Twego

Krzyża!

Wśród tyłu dróg i życia cierni

- Nie rzucim Chryste Twego Krzyża!

Picture Communication Symbols

PCS and Boardmaker are trademarks of Tobii Dynavox LLC. All rights reserved.

Used with permission.